Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Antonina Barricarte Zolina

Etxarri Aranatz, Nafarroa (1934)

Aurkibidea

Biografia

Antonina Iruñeko Inklusako alaba da. Bi urterekin Etxarriko Montte etxera ekarri zuten. Berak zortzi urte zituelarik ama hil zitzaion eta 14 urterekin aita. Antonina Plentzian, Iruñean... aritu zen lanean etxea aurrera ateratzeko.

Zintak

ETX-032

- **Proiektua**: Etxarri-Aranazko ahozko ondarea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Labrit Multimedia
- **Data**: 2011-12-15
- **Iraupena**: 90 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Labrit Multimedia

Pasarteak

1. Antoninaren familia

- **Erref**: ETX-032/003
- **Iraupena**: 0:01:19. **Hasi**: 00:02:15. **Bukatu**: 00:03:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Etxean gurasoak, bi anaia eta bera bizi ziren. Aitak teileria batean egiten zuen lan. Etxean behiak eta txerriak zituzten. Ama hiltzean, izeba amona bat egin zen beraien kargu. Bere anaia bat bera baina zaharragoa da eta bestea hiru urte gazteagoa.

2. Argia

- **Erref**: ETX-032/004
- **Iraupena**: 0:00:34. **Hasi**: 00:03:34. **Bukatu**: 00:04:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:
Etxe guztian bonbilla bakarra zuten. Zulo bat zuten sabaian argia pasatzeko.

3. Etxearen deskribapena

- **Erref**: ETX-032/005
- **Iraupena**: 0:00:23. **Hasi**: 00:04:08. **Bukatu**: 00:04:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:
Etxearen beheko aldean behiak, txerriak, oiloak... zeuden. Sukaldea ere behian zegoen eta gelak goian.

4. Sukaldea

- **Erref**: ETX-032/006
- **Iraupena**: 0:00:13. **Hasi**: 00:04:31. **Bukatu**: 00:04:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:
Sukaldean su baxua zuten. Han prestatzen zuten janaria.

5. Eguneroko janaria I

- **Erref**: ETX-032/007
- **Iraupena**: 0:00:34. **Hasi**: 00:04:44. **Bukatu**: 00:05:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Babarrunak jaten zituzten egunero. Ahuntz bat hiltzen zuten eta zezinan jartzen zuten.

6. Eltzea jartzeko "kriada"

- **Erref**: ETX-032/008
- **Iraupena**: 0:00:20. **Hasi**: 00:05:18. **Bukatu**: 00:05:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Eltzea jartzeko hiru hankako tresna bat zuten, "kriada" deitzen zioten.

7. Ura

- **Erref**: ETX-032/009
- **Iraupena**: 0:00:22. **Hasi**: 00:05:38. **Bukatu**: 00:06:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:
Etxean beti izan dute ura. Berruetan bera ezkondu ondoren jarri zuten ura. Baina herrian bazegoen.

8. Komuna

- **Erref**: ETX-032/010
- **Iraupena**: 0:00:11. **Hasi**: 00:06:00. **Bukatu**: 00:06:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:
Etxean ez zuten komunik. Estrabian egiten zuten.

9. Garbiketa

- **Erref**: ETX-032/011
- **Iraupena**: 0:00:14. **Hasi**: 00:06:11. **Bukatu**: 00:06:25

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala

Laburpena:
Garbitzeko barreño handi batzuk erabiltzen zituzten. Ahal zuten moduan moldatzen ziren.

10. Arropa garbiketa I

- **Erref**: ETX-032/012
- **Iraupena**: 0:00:26. **Hasi**: 00:06:25. **Bukatu**: 00:06:51
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:
Arropa eskuz garbitzen zuten etxean bertan. Batzuetan, garbitokira ere joaten ziren.

11. Arropa garbiketa II

- **Erref**: ETX-032/014
- **Iraupena**: 0:00:39. **Hasi**: 00:07:30. **Bukatu**: 00:08:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:
Lixiba egiten zuten ehunezko maindireak garbitzeko. Lixiba errautsarekin egiten zuten.

12. Eguneroko janaria II

- **Erref**: ETX-032/015
- **Iraupena**: 0:01:01. **Hasi**: 00:08:09. **Bukatu**: 00:09:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Bi txerri hiltzen zituzten etxean eta urdaia, urdaiazpikoa, txistorra, birika... izaten zituzten. Gosaltzeko urdaia jaten zuten; gero, eguerdian babarrun gorriak edo zuriak. Arratsaldean arren bat eta afaltzeko patatak eta tortillaren bat.

13. Etxeko abereak I

- **Erref**: ETX-032/016
- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 00:09:10. **Bukatu**: 00:09:55

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:
Behiak, txerriak eta ahuntzak zeuzkaten etxean. Dena etxerako zen, baina arrautzak saltzen zituzten kafea edo azukrea erosteko adibidez.

14. Taloak eta sutopila

- **Erref**: ETX-032/017
- **Iraupena**: 0:01:43. **Hasi**: 00:09:55. **Bukatu**: 00:11:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:
Ogi eskasia zegoen, eta, orduan, taloa eta sutopilak jaten zituzten. Sutopila taloa bezalakoa da, baina gari irinarekin eginda. Nola egiten zuten azaltzen du.

15. Ogia

- **Erref**: ETX-032/018
- **Iraupena**: 0:02:07. **Hasi**: 00:11:38. **Bukatu**: 00:13:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:
Etxean ogia ere egiten zuten. Labe handi bat zuten, eta aste guztirako ogia egiten zuten. Legamiari "bentzaia" deitzen diote. "Bentzaia" kale guztirako gordetzen zuten, eta etxe batetik bestera pasatzen zen.

16. Etxeko abereak II

- **Erref**: ETX-032/019
- **Iraupena**: 0:00:36. **Hasi**: 00:13:45. **Bukatu**: 00:14:21
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:
Behiak, ahuntzak, txerriak eta oiloak zituzten etxean. Behiak esnetarako zituzten eta txekorren bat ere saldu egiten zuten.

17. Txerri-hiltzea

- **Erref**: ETX-032/021

- **Iraupena**: 0:02:49. **Hasi**: 00:15:00. **Bukatu**: 00:17:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Txerri-hiltzearen eguna oso polita zen. Familia guztia elkartzen zen. Goizeko 06.00etarako abere-hiltzailea etortzen zen, eta txerria hiltzen zuen. Senideei presentea ematen zieten. Tripotak, txistorrak... egiten zituzten. Egun horretan, familia guztia elkartzen zen afaltzeko. Zopa, tripota, solomoa... jaten zuten.

18. Kontserbak

- **Erref**: ETX-032/022
- **Iraupena**: 0:00:23. **Hasi**: 00:17:49. **Bukatu**: 00:18:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea

Laburpena:
Solomoak eta oliotan eta gatzetan gordetzen zituzten, eta, gero, zintzilikatu egiten zuten.

19. Janzkera

- **Erref**: ETX-032/023
- **Iraupena**: 0:03:13. **Hasi**: 00:18:12. **Bukatu**: 00:21:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:
Bere amak galtzoi batzuk eramaten zituen barrutik. Gainetik bata ilun bat. Buruan ez zuen zapirik eramaten. Aitak normal janzten zuen, galtza, atorra eta jertsea. Buruan txapela ibiltzen zuen. Oinetakoak bortzegiak izaten ziren. Aitonak blusa eta faja erabiltzen zituen.

20. Euskara (hika eta zuka)

- **Erref**: ETX-032/025
- **Iraupena**: 0:02:05. **Hasi**: 00:21:27. **Bukatu**: 00:23:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Berorika
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Etxean euskaraz egiten zuten. Aitonak ez zekien erdaraz, aitak bai. Gurasoei zuka hitz egiten zien, eta anai-arreben artean noketan. Aita eta amaren artean

zuketan. Beraien kalean hiketan egiten zuen bikote bat zegoen, baina ez zen normalena. Apaizari "de usted" hitz egiten zioten eta erdaraz gehiago.

21. Su baxuaren inguruan kontuak

- **Erref**: ETX-032/026
- **Iraupena**: 0:01:41. **Hasi**: 00:23:32. **Bukatu**: 00:25:13
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Etxean sukaldean elkartzeko ohitura zuten su baxuaren inguruan. Horrek asko elkartzen du familia. Artoa zuritzen ere biltzen ziren suaren inguruan. Eta gero, gaztainak eta mahatsa jaten zuten. Kantatu ere egiten zuten.

22. Herrikoen arteko giroa

- **Erref**: ETX-032/027
- **Iraupena**: 0:01:47. **Hasi**: 00:25:13. **Bukatu**: 00:27:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna

Laburpena:
Herrikoen artean oso giro ona zegoen. Elkarri asko laguntzen zioten. Atariak zabalik egoten ziren.

23. Teileria

- **Erref**: ETX-032/028
- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 00:27:00. **Bukatu**: 00:27:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Etxeginak

Laburpena:
Aita teileria batean aritzen zen. Bertan teilak eta adreiluak egosten zituzten. Buztina teileriaren ondoan izaten zuten.

24. Ferratzailea

- **Erref**: ETX-032/029
- **Iraupena**: 0:01:00. **Hasi**: 00:27:45. **Bukatu**: 00:28:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Errementariak, ferratzaileak

Laburpena:
Herrian bi ferratzaile zeuden. Batek erremintak konpontzen zituen, eta besteak animaliak ferratzen zituen.

25. Medikua

- **Erref**: ETX-032/030
- **Iraupena**: 0:00:50. **Hasi**: 00:28:45. **Bukatu**: 00:29:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuak eta sasimedikuak

Laburpena:
Botikaria eta medikua ere bazeuden herrian. Medikua kanpokoa zen, erdalduna.

26. Piper-opilak

- **Erref**: ETX-032/031
- **Iraupena**: 0:01:21. **Hasi**: 00:29:35. **Bukatu**: 00:30:56
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
San Adrian egunean erromeria bat egiten da, eta piper-opilak egiten zituzten.

27. Serenoa

- **Erref**: ETX-032/033
- **Iraupena**: 0:00:52. **Hasi**: 00:31:22. **Bukatu**: 00:32:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Udal langileak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:
Serenoa gauean ibiltzen zen herria zaintzen. Serenoaren trajea urdina zen. Abrigo luze bat zuen.

28. Aguazila

- **Erref**: ETX-032/034
- **Iraupena**: 0:01:39. **Hasi**: 00:32:14. **Bukatu**: 00:33:53
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Udal langileak

Laburpena:
Aguazilari "amintea" esaten zioten. Bere funtzioa bandoa botatzea zen. Turuta bat jotzen zuen.

29. Egur eta orbel loteak

- **Erref**: ETX-032/035
- **Iraupena**: 0:01:26. **Hasi**: 00:33:53. **Bukatu**: 00:35:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:
Egur loteak eta orbel loteak banatzen ziren herrian. Oheak egiteko erabiltzen zen orbela. Basoa garbi garbia egoten zen, dena biltzen zelako.

30. Lur komunalak

- **Erref**: ETX-032/036
- **Iraupena**: 0:00:30. **Hasi**: 00:35:19. **Bukatu**: 00:35:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:
Lur komunalak ere banatzen ziren. Baina Antonina ez da akordatzen.

31. Familia pobreak eta aberatsak

- **Erref**: ETX-032/038
- **Iraupena**: 0:01:41. **Hasi**: 00:36:19. **Bukatu**: 00:38:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna

Laburpena:
Familia aberatsak eta pobreagoak zeuden herrian. Hiru familia aberats zeuden, baina gero besteek ere eboluzionatu zuten eta diferentzia gutxitu egin zen. Beraiekiko tratuan ikusten zen diferentzia hori. Oso pobreak ziren familiak ere bazeuden.

32. Euskara vs erdara

- **Erref**: ETX-032/039
- **Iraupena**: 0:02:22. **Hasi**: 00:38:00. **Bukatu**: 00:40:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Herrian euskara zen nagusia. Baina bolada batean euskaraz egiten zutenei barre egiten zieten. Antoninak hiru alaba eta seme bat ditu eta ez zien euskaraz erakutsi, erdaraz egiten zieten. Bere senarraren ama oso erdalduna zen. Seme alabek gero ikasi dute euskara.

33. Emagina

- **Erref**: ETX-032/041
- **Iraupena**: 0:00:46. **Hasi**: 00:41:08. **Bukatu**: 00:41:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak

Laburpena:
Umeak jaiotzean emaginak laguntzen zuen. Antoninak maternitatean eduki ditu lauak. Bere gizonaren amak lauak etxean eduki zituen.

34. Bataioa

- **Erref**: ETX-032/042
- **Iraupena**: 0:00:22. **Hasi**: 00:41:54. **Bukatu**: 00:42:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak

Laburpena:
Bataioa jaio eta berehala egiten zen, aste berean. Bestela hiltzen bazen linboan lurperatzen ziren.

35. Haurra eduki ondoren lanera

- **Erref**: ETX-032/043
- **Iraupena**: 0:01:07. **Hasi**: 00:42:16. **Bukatu**: 00:43:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:
Emakumeak haurra eduki ondoren hiru egunetarako sorora joaten ziren lanera.

36. Ume garaiko jolasak

- **Erref**: ETX-032/044
- **Iraupena**: 0:01:02. **Hasi**: 00:43:23. **Bukatu**: 00:44:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Ume garaian medikutara, "a marrios", sokasaltoan... jolasten zuten.

37. Eskola

- **Erref**: ETX-032/045
- **Iraupena**: 0:01:09. **Hasi**: 00:44:25. **Bukatu**: 00:45:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Eskolan zazpi urtetatik 14 urte arte egoten ziren. Soilik euria egiten zuenean joaten ziren, bestela sorora lanera joaten zirelako. Neskak alde batean eta mutilak bestean ikasten zuten.

38. Eskolako materiala

- **Erref**: ETX-032/046
- **Iraupena**: 0:00:56. **Hasi**: 00:45:34. **Bukatu**: 00:46:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikasgaiak eta ikasmateriala

Laburpena:
Liburu gutxi izaten zuten orduan; koaderno bat eta pizarra bat zituzten. Ezer gutxi gehiago. Idazteko luma bat zuten.

39. Eskola (maistrarekin ikasitakoa)

- **Erref**: ETX-032/047
- **Iraupena**: 0:00:38. **Hasi**: 00:46:30. **Bukatu**: 00:47:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Maistra bat zuten. Kontuak egiten ikasten zuten. Gauza sinpleak.

40. Eskolako zigorrak

- **Erref**: ETX-032/048
- **Iraupena**: 0:00:42. **Hasi**: 00:47:08. **Bukatu**: 00:47:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorrak

Laburpena:
Eskolan erregelarekin jotzen zieten. Traste samarrak ziren.

41. Eskola erdaraz

- **Erref**: ETX-032/049
- **Iraupena**: 0:00:37. **Hasi**: 00:47:50. **Bukatu**: 00:48:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Eskola erdaraz izaten zen. Eskolan hasi aurretik ez zekien ia erdaraz.

42. Gazte denborako dibertsioak

- **Erref**: ETX-032/051
- **Iraupena**: 0:01:23. **Hasi**: 00:48:39. **Bukatu**: 00:50:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Beste lokal batzuk

Laburpena:
Gazte denboran Etxarrin diskoteka bat zegoen eta 14 urterekin edo hasi ziren joaten. Orkestra bat egiten zen eta dantzan ibiltzen ziren. Agarraua dantzatzen zuten eta gero konfesatzera joaten ziren.

43. Konfesioak eta debekuak

- **Erref**: ETX-032/052
- **Iraupena**: 0:01:22. **Hasi**: 00:50:02. **Bukatu**: 00:51:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Garizuma eta Errauts Eguna
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:
Konfesatzera joaten zirenean errieta egiten zien lotuta dantzatzeagatik. Garizuman ezin zitekeen dantzatu, bekatu handia zen. Baina beraiek dantzara joaten ziren.

44. Plentzian lanean

- **Erref**: ETX-032/053
- **Iraupena**: 0:01:34. **Hasi**: 00:51:24. **Bukatu**: 00:52:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:
17 urterekin Plentziara joan zen, eta bi urte egon zen. Berak nahi zuelako joan zen, eta gustura egon zen. Erresidentzia batean egin zuen lan erizain moduan,

eta 375 pezeta irabazten zituen hilabetean. Etxarritik 14 neskato joan ziren. Etxarrikoa zen moja superiora, eta haren bidez joan ziren.

45. Iruñean zerbitzari

- **Erref**: ETX-032/054
- **Iraupena**: 0:00:46. **Hasi**: 00:52:58. **Bukatu**: 00:53:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Neskameak

Laburpena:
Plentziatik bueltatuta Iruñera joan zen zerbitzatzera dentista baten etxean. Han urte eta erdi egon zen. Ondoren etxera itzuli zen.

46. Senarra nola ezagutu zuen

- **Erref**: ETX-032/055
- **Iraupena**: 0:01:51. **Hasi**: 00:53:44. **Bukatu**: 00:55:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:
Iruñetik bueltatu zenerako mutila bazuen. Senarra nola ezagutu zuen azaltzen du. Bost urte egon ziren elkarrekin ezkondu baino lehen.

47. Senargai denbora

- **Erref**: ETX-032/056
- **Iraupena**: 0:01:24. **Hasi**: 00:55:35. **Bukatu**: 00:56:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:
Bost urte egon ziren nobio gisa ezkondu baino lehen. Bost urte horietan inguruko herrietako festetara eta zinera joaten ziren. Gero etxera sartzen hasi zen.

48. Ezkontza eta ezkonbidaia

- **Erref**: ETX-032/057
- **Iraupena**: 0:01:25. **Hasi**: 00:56:59. **Bukatu**: 00:58:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:
Ezkontzea erabakitzen zutenean bi familiak elkartu eta boda prestatzen zen. Etxarrin ezkondu ziren. Ezkonbidaian Iruñean pasa zuten lehenengo gaua, gero beste bi egun Zaragozan eta azken 15 egunak Madrilen.

49. Pregoi eguna

- **Erref**: ETX-032/058
- **Iraupena**: 0:00:54. **Hasi**: 00:58:24. **Bukatu**: 00:59:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Ezkontza baino igande bat lehenago pregoi eguna egiten zen. Apaizak nor ezkontzen zen esaten zuen, eta, gero, ezagunak "enhorabuena" ematera joaten ziren etxera, eta merendu bat prestatzen zen.

50. Dotea eta arreoa

- **Erref**: ETX-032/059
- **Iraupena**: 0:00:59. **Hasi**: 00:59:18. **Bukatu**: 01:00:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:
Amarik ez zuenez izebek prestatu zioten dotea. Maindireak, toallak, kamisoiak... izaten ziren.

51. Ezkontza eguna

- **Erref**: ETX-032/060
- **Iraupena**: 0:00:51. **Hasi**: 01:00:17. **Bukatu**: 01:01:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:
Ezkontza egunean, elizara joateko nobioa joaten zen andregaiaren etxera bere bila, eta denok elkarrekin joaten ziren.

52. Heriotzak (belatorioa...)

- **Erref**: ETX-032/061
- **Iraupena**: 0:01:40. **Hasi**: 01:01:08. **Bukatu**: 01:02:48
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak

Laburpena:
Etxean norbait hiltzen zenean bazkari bat prestatzen zen kanpotik zetorren familiarentzako. Tipikoa zen garbantzuak eta axuria jatea. Hildakoa etxean egoten zen, ez zegoen tanatoriorik. Herriko jendea etortzen zen arrosarioa errezatzera.

53. Hiletak

- **Erref**: ETX-032/062
- **Iraupena**: 0:00:38. **Hasi**: 01:02:48. **Bukatu**: 01:03:26
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak

Laburpena:
Hileta klase ezberdinak zeuden ("primera", "segunda" eta "tercera").

54. Soroko eta baserriko lanak

- **Erref**: ETX-032/063
- **Iraupena**: 0:01:31. **Hasi**: 01:03:26. **Bukatu**: 01:04:57
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Soroan lan asko egin du. Abereekin joaten zen garia bildu ondoren hondarrak jateko. Baserrian ere lan asko egin du. Baserrian ere lan asko egin du.

55. Soroko lana (garia)

- **Erref**: ETX-032/065
- **Iraupena**: 0:01:49. **Hasi**: 01:05:11. **Bukatu**: 01:07:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:
Segan eta ez da ibili. Arto eta patata jorran bai. Eta gari denboran gabilak egiten. Montoiak egiten zituzten, eta lotu egiten zituzten. Montoi handiak balak ziren, eta txikiak ezpalak. Lau ezpalarekin bala bat egiten zen.

56. Lan-tresnen izenak

- **Erref**: ETX-032/067
- **Iraupena**: 0:21:00. **Hasi**: 01:09:00. **Bukatu**: 01:30:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:
Soroko lan-tresnen izenak aipatzen ditu: makina, golda, bost hortza, harie, aitzurra... Bakoitza zertarako zen azaltzen du.

57. Ilargiaren garrantzia

- **Erref**: ETX-032/068
- **Iraupena**: 0:00:35. **Hasi**: 01:08:31. **Bukatu**: 01:09:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Meteorologia

Laburpena:
Ilargiari gauza askotarako begiratzen zioten. Adibidez, ereiteko ilargi betea behar zuen. Txerria hiltzeko ere begiratzen zuten.

58. Gerra garaiko kontuak

- **Erref**: ETX-032/070
- **Iraupena**: 0:02:40. **Hasi**: 01:09:11. **Bukatu**: 01:11:51
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Gerra garaian oso txikia zen, hiru urte zituen eta ez du oroitzapen handirik. Bere senarrak kontatzen du bide bazterrean jendea lurperatzen zutela. Urbasa aldean inguruko jende asko fusilatu zuten.

59. Errazionamendua

- **Erref**: ETX-032/071
- **Iraupena**: 0:00:44. **Hasi**: 01:11:51. **Bukatu**: 01:12:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Errazionamendu garaian, dena errazionaturik zegoen. Goizeko bederatzietan joaten ziren okindegira ogi bila eta ordu bata aldera bueltatzen ziren.

60. Estraperloa

- **Erref**: ETX-032/072
- **Iraupena**: 0:00:28. **Hasi**: 01:12:35. **Bukatu**: 01:13:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Estraperloan Gipuzkoako jendea etortzen zen eta hemendik Gipuzkoara ere joaten ziren.

61. Makiak

- **Erref**: ETX-032/073
- **Iraupena**: 0:00:29. **Hasi**: 01:13:03. **Bukatu**: 01:13:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » II. Mundu Gerra (1939-1945) » Alemaniarren alde edo kontra ibiliak

Laburpena:
Makiak ibiltzen ziren Aralar inguruan.

62. Mezak

- **Erref**: ETX-032/074
- **Iraupena**: 0:01:23. **Hasi**: 01:13:32. **Bukatu**: 01:14:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:
Mezara joatea oso kontrolatua zegoen. Pazkoan txartel batzuk ematen zizkieten, eta horrekin komunioa hartzera nor joan zen eta nor ez kontrolatzen zuten. Mezara ez ziren egunero joaten, bakarrik igandeetan.

63. Elizako lekuak

- **Erref**: ETX-032/075
- **Iraupena**: 0:00:26. **Hasi**: 01:14:55. **Bukatu**: 01:15:21
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:
Eliza barruan gizonak aurrean jartzen ziren, eta emakumeak atzean. Bakoitzak bere aulkia zuen izenarekin eta beti leku berean jartzen ziren.

64. Prozesioak

- **Erref**: ETX-032/076
- **Iraupena**: 0:01:04. **Hasi**: 01:15:21. **Bukatu**: 01:16:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:
Ascensio Egunean eta Corpus Egunean egiten ziren prozesioak. Apaizak aurretik joaten ziren, eta kantuan ibiltzen ziren.

65. Erromeriak

- **Erref**: ETX-032/077
- **Iraupena**: 0:01:17. **Hasi**: 01:16:25. **Bukatu**: 01:17:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:
San Kiriako egunean Andre Marian egiten zen erromeria, eta San Adrian egunean basoan. Udaletxeak ardoa ematen zuen, txistulariak egoten ziren, prozesioan joaten ziren oinez eta meza egoten zen.

66. Errogatibak

- **Erref**: ETX-032/079
- **Iraupena**: 0:01:04. **Hasi**: 01:17:47. **Bukatu**: 01:18:51
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Euria egiteko errogatibak egiten ziren.

67. Aste Santua

- **Erref**: ETX-032/080
- **Iraupena**: 0:00:15. **Hasi**: 01:18:51. **Bukatu**: 01:19:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Aste Santua

Laburpena:
Aste Santuan egun guztia elizan egoten ziren.

68. Igandeak elizan

- **Erref**: ETX-032/081
- **Iraupena**: 0:00:48. **Hasi**: 01:19:06. **Bukatu**: 01:19:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kongregazioak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:
Igande normaletan meza, bezperak eta Hijas de María kongregazioa izaten zituzten. Egun guztia elizan egoten ziren.

69. Mezak latinez ziren

- **Erref**: ETX-032/082
- **Iraupena**: 0:00:23. **Hasi**: 01:19:54. **Bukatu**: 01:20:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren jarrera

Laburpena:
Mezak latinez izaten ziren eta ez zuten ezer ulertzen.

70. Herriko festak

- **Erref**: ETX-032/083
- **Iraupena**: 0:02:35. **Hasi**: 01:20:17. **Bukatu**: 01:22:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:
Etxarriko festak urriko lehenengo igandean izaten ziren, eta eguraldi txarrarengatik abuztuko lehenengo igandera aldatu zituzten. Festa politak izaten ziren. Goizean, kontzertua egoten zen eta gero aizkora apusturen bat edo. Arratsaldean ere beste zerbait egoten zen. Musika egoten zen. Mutilak egun guztia egoten ziren kalean, neskek etxean laguntzen zuten, eta gutxiago ateratzen ziren. Gauean, musika bukatu arte egoten ziren. Neskak gutxi sartzen ziren tabernetan, oso gaizki ikusia zegoen.

71. Inauteriak

- **Erref**: ETX-032/084
- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 01:22:52. **Bukatu**: 01:23:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Inauteriak

Laburpena:
Inauteriak egiten ziren. Kintoak ibiltzen ziren etxez etxe dirua biltzen. Musika egoten zen.

72. San Joan bezpera

- **Erref**: ETX-032/086
- **Iraupena**: 0:00:20. **Hasi**: 01:23:41. **Bukatu**: 01:24:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
San Joan bezperan suak egiten ziren.

73. Eguberriak

- **Erref**: ETX-032/087
- **Iraupena**: 0:01:42. **Hasi**: 01:24:01. **Bukatu**: 01:25:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:
Urtezahar egunean kantuan ateratzen ziren. Gabon gaueko afaria: zopa, bisigua eta turroi puska bat. Gabon egunean ez ziren ateratzen, baina urtezahar gauean bai.

74. Errege bezpera

- **Erref**: ETX-032/088
- **Iraupena**: 0:00:33. **Hasi**: 01:25:43. **Bukatu**: 01:26:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:
Errege bezperan zapata garbi garbia uzten zuten. Laranjaren bat eta aingira kutxa bat ekartzen zieten erregeek.

75. San Anton eguna

- **Erref**: ETX-032/090
- **Iraupena**: 0:00:29. **Hasi**: 01:26:18. **Bukatu**: 01:26:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:
San Anton eguna aziendaren eguna da. Aziendak hartu eta elizari buelta ematen zitzaion.

76. Ganadu feriak

- **Erref**: ETX-032/091
- **Iraupena**: 0:02:09. **Hasi**: 01:26:47. **Bukatu**: 01:28:56
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:
Hilero egiten ziren ganadu feriak (5ean ,10ean eta 15ean). Jende asko biltzen zen. Egun osoa irauten zuen. Lizarragako andre baten anekdota kontatzen du.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-23

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com